

PARTEA I

**Legi, hotărâri ale Parlamentului Republicii Moldova,
decrete ale Președintelui Republicii Moldova****596 D E C R E T****cu privire la promulgarea Legii pentru modificarea
Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei
din surse regenerabile**

În temeiul art. 93 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova,

Președintele Republicii Moldova d e c r e t e a z ă :

PREȘedintele REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1614-IX. Chișinău, 6 septembrie 2024.

Articol unic. - Se promulgă Legea nr. 229 din 31 iulie 2024 pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile.

Maia SANDU

597 L E G E**pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea
utilizării energiei din surse regenerabile**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. - Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 69-77, art. 117), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 3 noțiunea „comunitate de energie din surse regenerabile”:

în cuprinsul noțiunii, cuvântul „acționari”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „asociați” la forma gramaticală corespunzătoare;

litera a) se completează cu cuvintele „aflați în proximitatea proiectelor privind sursele regenerabile de energie deținute și dezvoltate de persoana juridică respectivă”;

la litera b), după textul „persoanele fizice,” se introduce textul „asociații de proprietari din condominiu, alte persoane juridice cu scop nelucrative”;

2. La articolul 10:

alineatul unic devine alineatul (1);

articolul se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins:

„(2) În scopul atingerii obiectivelor politicii de stat în domeniul respectării neutralității climatice, Guvernul, în conformitate cu art. 11 din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, poate impune operatorilor de sistem obligații de serviciu public în legătură cu acordarea accesului la rețea pentru producătorii de energie din surse regenerabile care beneficiază de schema de sprijin „preț fix”.”

3. La articolul 11, alineatul (1) se completează cu litera e¹) cu următorul cuprins:

„e¹) monitorizează îndeplinirea de către producătorii eligibili mari a obligațiilor stabilite în Regulamentul privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, aprobat de Guvern”;

4. La articolul 14 alineatul (1), litera c²) va avea următorul cuprins:

„c²) elaborează și aprobă Regulamentul cu privire la comunitățile de energie din surse regenerabile; instituie și ține, în conformitate cu prevederile regulamentului menționat, Registrul comunităților de energie din surse regenerabile; înregistrează comunitățile de energie din surse regenerabile în Registrul comunităților de energie din surse regenerabile”;

5. Articolul 28:

la alineatul (1), cuvântul „Producătorii” se substituie cu textul „Sub rezerva prevederilor art. 10 alin. (2), producătorii”;

la alineatul (3), cuvântul „Racordarea” se substituie cu textul „Sub rezerva prevederilor art. 10 alin. (2), racordarea”;

alineatul (4¹) se abrogă;

alineatul (4²) se completează cu textul: „Stabilirea plafonului de capacitate individuală nu interzice solicitantului să solicite operatorului sistemului de distribuție racordarea centralei electrice care produce energie electrică din surse regenerabile sau a instalației de stocare a energiei, care are o capacitate mai mare decât plafonul de capacitate individuală stabilit pentru solicitantul respectiv. În acest caz, la eliberarea avizului de racordare, operatorul sistemului de distribuție informează, în aviz, solicitantul despre faptul că furnizorii de energie electrică vor remunera solicitantul doar pentru cantitatea de energie electrică produsă în limita plafonului de capacitate individuală, determinată proporțional cotei plafonului de capacitate individuală din puterea totală instalată a centralei electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile.”

6. Articolul 37:

la alineatul (1¹), cuvintele „de la data anunțării rezultatelor licitației” se substituie cu cuvintele „de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a hotărârii Guvernului privind oferirea statutului de producător eligibil mare”;

alineatele (4⁵) și (7) vor avea următorul cuprins:

„(4⁵) În cazul în care un producător eligibil mare nu își poate onora obligațiile față de creditorii și/sau finanțatorii, fapt ce periclitează realizarea proiectului privind construirea și punerea în funcțiune a centralei electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile, producătorul respectiv este în drept, cu acordul creditorilor și/sau al finanțatorilor, să depună la organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei o cerere privind substituirea sa cu o altă entitate. La cerere se anexează toate actele necesare conform Regulamentului privind desfășurarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil mare, precum și acordul scris al creditorilor și/sau al finanțatorilor. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei examinează cererea în termen de 60 de zile calendaristice de la data depunerii și, după caz, propune Guvernului modificarea hotărârii privind oferirea statutului de producător eligibil mare, dar fără a afecta termenul de punere în funcțiune prevăzut la alin. (1¹). Noua entitate propusă de către producătorul eligibil respectiv trebuie să corespundă prevederilor prezentei legi și să întrunească cerințele stabilite pentru proprietarul anterior și indicate în oferta câștigătoare.”

„(7) La calculul dezechilibrelor de energie electrică pentru perioada de calcul, poziția netă măsurată a producătorilor eligibili din cadrul grupului de echilibrare al furnizorului central se ajustează de către furnizorul central la poziția netă contractată dacă aceasta se află în intervalele +/- 8%, în cazul utilizării surselor eoliene, și +/- 4%, în cazul utilizării surselor fotovoltaice.”

7. Articolul 39¹:

la alineatul (1) litera c), după textul „200 kW.” se introduce următorul enunț: „În cazul în care capacitatea totală instalată a centralei electrice deținute de consumatorul final depășește plafonul de capacitate individuală stabilit de Guvern, consumatorul final poate deveni prosumator de energie electrică din surse regenerabile cu condiția semnării contractului de prosumator de energie electrică din surse regenerabile doar pentru capacitatea corespunzătoare plafonului de capacitate individuală stabilit de Guvern.”

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) În vederea asigurării transparenței în procesul de promovare a activității prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile, operatorii sistemelor de distribuție sunt obligați să întocmească și să prezinte trimestrial Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică rapoarte cu privire la numărul prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile. Informațiile agregate privind prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile se publică pe paginile web ale operatorilor sistemelor de distribuție.”

alineatul (5):

în partea introductivă, cuvintele „locului său de consum” se substituie cu textul „locului/locurilor de consum”;

la litera a), cuvintele „locul său de consum” se substituie cu textul „locul/locurile de consum”;

la litera c), după cuvântul „locul” se introduce textul „/locurile”;

alineatul se completează cu următorul subalineat:

„În cazul prosumatorilor persoane fizice, se consideră loc/locuri de consum chiar dacă acesta/acestea aparține/apartin cu drept de proprietate doar unuia dintre soți.”

8. La articolul 39² alineatul (1), literele a) și b) vor avea următorul cuprins:

„a) furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile, în calitatea primară a acestora de consumatori finali, la prețul stabilit în contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice sunt obligați să încheie contracte de prosumator de energie electrică din surse regenerabile cu prosumatorii, în conformitate cu criteriile și condițiile stabilite de prezenta lege, și să achiziționeze surplusul de energie electrică generată de prosumatorii respectivi. În cazul în care capacitatea totală instalată a centralei electrice/centralelor electrice a/ale prosumatorilor de energie electrică din surse regenerabile depășește plafonul de capacitate individuală stabilit de Guvern, contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice se încheie doar pentru cantitatea de energie electrică generată în limita plafonului de capacitate individuală;

b) prosumatorii de energie electrică din surse regenerabile au dreptul la o remunerație pentru cantitatea de energie electrică livrată în rețeaua electrică de distribuție de către centrala electrică/centralele electrice a/ale prosumatorilor respectivi în limita plafonului de capacitate individuală specificat în contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice, exprimată într-un echivalent monetar și cumulată într-un cont al prosumatorului de energie electrică din surse regenerabile. În contul respectiv se reflectă contravaloarea energiei electrice livrate în rețeaua electrică de distribuție și contravaloarea energiei electrice consumate

din rețeaua electrică de distribuție în perioada de facturare, în conformitate cu mecanismul de facturare netă. Contravaloarea energiei electrice livrate în rețeaua electrică de distribuție și contravaloarea energiei electrice consumate din rețeaua electrică de distribuție se iau în considerare la emiterea facturii pentru energia electrică de către furnizor și permit stabilirea soldului monetar aferent prosumatorului de energie electrică din surse regenerabile. Prețul și/sau modalitatea de stabilire a prețului aplicat la determinarea contravalorii cantității de energie electrică livrate în rețeaua electrică de distribuție se indică în anexa la contractul de furnizare/vânzare a energiei electrice.”

9. La articolul 39³:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Consumatorii finali, inclusiv consumatorii casnici, au dreptul de a se organiza în comunități de energie din surse regenerabile, cu condiția să fie respectate următoarele cerințe:

a) obiectivul principal al comunității de energie din surse regenerabile este producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, mai degrabă, pentru satisfacerea nevoilor de energie ale membrilor sau ale asociațiilor comunității într-un mod durabil, creând beneficii de mediu, economice sau sociale pentru membrii sau asociații respectivi ori pentru regiunile în care aceasta își desfășoară activitatea, decât pentru obținerea profitului financiar. Statutul/actul de constituire al comunității de energie din surse regenerabile prevede că, în vederea atingerii scopului consimțit, comunitatea dezvoltă proiecte și investește în proiecte de valorificare a energiei din surse regenerabile;

b) membri ai unei comunități de energie din surse regenerabile pot fi persoane fizice, asociații de proprietari din condominiu, alte persoane juridice cu scop nelucrative, întreprinderi mici și mijlocii, sate/comune și orașe, reprezentate de organele executive ale acestora, precum și consumatori vulnerabili de energie, în sensul Legii nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice;

c) participarea într-o comunitate de energie din surse regenerabile este deschisă și voluntară. Membrii unei comunități de energie din surse regenerabile au dreptul de a părăsi comunitatea respectivă în orice moment, în conformitate cu statutul/actul de constituire al acesteia. Statutul/actul de constituire al comunității de energie din surse regenerabile nu poate stabili condiții, cerințe sau proceduri nejustificate ori discriminatorii care ar împiedica participarea în comunitatea respectivă sau părăsirea acesteia;

d) membrii unei comunități de energie din surse regenerabile își mențin drepturile și obligațiile în calitate de consumatori finali, inclusiv dreptul la schimbarea furnizorului.”

articolul se completează cu alineatele (1¹)–(1⁶) cu următorul cuprins:

„(1¹) Întreprinderile mici și mijlocii pot participa într-o comunitate de energie din surse regenerabile atât timp cât participarea acestora în comunitatea respectivă nu constituie principala lor activitate comercială sau profesională.

(1²) În cazul în care o comunitate de energie din surse regenerabile este constituită ca persoană juridică cu scop lucrativ, statutul/actul de constituire al acesteia trebuie să prevadă, în mod expres, faptul că profitul obținut este utilizat pentru necesitățile comunității respective sau ale membrilor și asociațiilor acesteia, dar nu pentru plata dividendelor.

(1³) Comunitatea de energie din surse regenerabile este o entitate autonomă care acționează în nume propriu, poate exercita drepturi și poate fi supusă unor obligații independente de membrii și asociații săi.

(1⁴) Comunitatea de energie din surse regenerabile este gestionată și se află sub controlul membrilor și al asociațiilor

săi. La stabilirea procesului de luare a deciziilor în cadrul comunității de energie din surse regenerabile, membrii și asociații acesteia trebuie să urmărească implementarea principiului de guvernare democratică, și anume că fiecare membru deține un singur vot. Aplicarea principiului respectiv nu trebuie să aducă atingere intereselor membrilor și ale asociațiilor comunității de energie din surse regenerabile care aduc aport semnificativ la capitalul social al persoanei juridice cu scop lucrativ.

(1⁵) Calitatea de comunitate de energie din surse regenerabile este obținută de către o persoană juridică prin înregistrarea acesteia în Registrul comunităților de energie din surse regenerabile, ținut de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică. Pentru a fi înregistrat în Registrul comunităților de energie din surse regenerabile, solicitantul depune la agenția menționată o cerere în conformitate cu Regulamentul cu privire la comunitățile de energie din surse regenerabile, aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, indicând cel puțin următoarele:

a) denumirea persoanei juridice care urmează să fie înregistrată în calitate de comunitate de energie din surse regenerabile;

b) numele, prenumele, adresa și codul fiscal ale membrilor și ale asociațiilor săi persoane fizice, precum și denumirea, sediul, adresa juridică și codul fiscal ale persoanelor juridice care sunt membri sau asociați;

c) tipurile de activități care urmează să fie desfășurate de persoana juridică respectivă, conform listei de activități prevăzute la alin. (1¹⁰);

d) localitatea sau localitățile în care persoana juridică respectivă urmează să își desfășoare activitatea.

(1⁶) Cererea prevăzută la alin. (1⁵) trebuie să fie însoțită de statutul/actul de constituire al persoanei juridice în cauză, care face dovada îndeplinirii cerințelor stabilite la alin. (1)–(1⁵). Cerințele respective trebuie să fie respectate pe toată perioada în care persoana juridică intenționează să desfășoare activitățile specifice comunității de energie din surse regenerabile.

(1⁷) La modificarea statutului/actului de constituire al comunității de energie din surse regenerabile, membrii și asociații acesteia sunt obligați să țină seama de necesitatea respectării cerințelor stabilite la alin. (1)–(1⁵) și să notifice Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în cazul în care modificarea statutului/actului de constituire poate afecta respectarea cerințelor respective. În cazul în care Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică constată că, în urma examinării actelor prezentate, se încalcă una dintre cerințele menționate, aceasta stabilește un termen pentru modificarea statutului/actului de constituire.

(1⁸) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică radiază din Registrul comunităților de energie din surse regenerabile comunitatea respectivă în cazul în care, în situația prevăzută la alin. (1⁷) sau la sesizarea unei autorități sau părți terte, constată faptul că comunitatea în cauză nu îndeplinește cerințele stabilite la alin. (1)–(1⁵), cu respectarea procedurii prevăzute la alin. (1⁷).

(1⁹) Procedura de înregistrare și radiere a comunităților de energie din surse regenerabile și cea de actualizare a Registrului comunităților de energie din surse regenerabile se stabilesc în Regulamentul cu privire la comunitățile de energie din surse regenerabile, aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

(1¹⁰) Comunitatea de energie din surse regenerabile este în drept:

a) să producă, să consume, să stocheze, să furnizeze și să vândă energie din surse regenerabile, inclusiv în baza contractelor pentru achiziționarea energiei electrice din

surse regenerabile;

b) să partajeze în cadrul comunității, între membrii și asociații acesteia, energia produsă de instalațiile de producere deținute de comunitatea respectivă, cu condiția respectării cerințelor stabilite în prezentul articol și a menținerii drepturilor și obligațiilor membrilor și asociațiilor comunității în calitate de consumatori finali;

c) să acceseze, în mod nediscriminatoriu, piețele de energie electrică, atât direct, cât și prin intermediul agregatorilor, în conformitate cu legislația din domeniu.

(1¹¹) Comunitatea de energie din surse regenerabile și membrii sau asociații acesteia se supun unor proceduri și taxe nediscriminatorii, echitabile, proporționale și transparente, inclusiv în ceea ce privește înregistrarea și acordarea licențelor și aplicarea tarifelor reglementate, transparente și nediscriminatorii, care să reflecte costurile și care să asigure că aceștia contribuie, în mod adecvat și echilibrat, la partajarea costurilor totale ale sistemului și achită tarifele corespunzătoare aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

(1¹²) Comunitatea de energie din surse regenerabile care furnizează energie, prestează servicii de agregare sau desfășoară alte activități pe piețele de energie electrică trebuie să respecte prevederile care reglementează activitățile respective. Licențele pentru desfășurarea de către comunitatea de energie din surse regenerabile a activităților care fac obiectul licențierii în conformitate cu legislația din domeniu care reglementează sectorul respectiv se eliberează în condițiile prevăzute de actul normativ respectiv.

(1¹³) Fără a aduce atingere drepturilor membrilor și ale asociațiilor săi în calitate de consumatori finali, comunitatea de energie din surse regenerabile poate furniza energie electrică membrilor săi fără a fi necesară deținerea licenței pentru furnizarea energiei electrice.

(1¹⁴) Comunitatea de energie din surse regenerabile trebuie să fie tratată în mod nediscriminatoriu în ceea ce privește activitățile, drepturile și obligațiile sale în calitate de consumator final, producător, furnizor sau alt participant pe piață.

(1¹⁵) Comunitatea de energie din surse regenerabile este în drept să vândă energie electrică pe piața de energie electrică, iar, la solicitarea acesteia, furnizorii serviciului universal au obligația să încheie cu comunitatea respectivă un contract pentru achiziționarea energiei electrice la prețul de închidere a pieței pentru ziua următoare în perioada de facturare. Până la stabilirea unei piețe pentru ziua următoare lichide, furnizorii serviciului universal aplică prețul mediu de procurare a energiei electrice, pentru perioada de facturare, de la toate sursele, cu excepția cantităților de energie electrică procurate de la furnizorul central de energie electrică. În cazul în care, în urma unei analize, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică constată că menținerea obligației stabilite prin prezentul alineat în sarcina furnizorilor serviciului universal poate afecta activitatea acestora, Agenția poate dispune retragerea obligației respective.

(1¹⁶) Operatorii de sistem cooperează cu comunitățile de energie din surse regenerabile pentru a facilita transferurile de energie în cadrul comunităților de energie din surse regenerabile."

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică elaborează și aprobă Regulamentul cu privire la comunitățile de energie din surse regenerabile, în care stabilește cerințele privind ținerea Registrului comunităților de energie din surse regenerabile, privind înregistrarea comunităților de energie din surse regenerabile în registrul respectiv, privind activitatea comunităților de energie din

surse regenerabile, inclusiv stabilește limitele capacităților instalațiilor de producere a energiei ale comunităților de energie din surse regenerabile, modalitățile de partajare a energiei produse în cadrul comunităților de energie din surse regenerabile, între membrii și asociații acesteia, aspectele legate de energia nepartajată și de responsabilitatea de echilibrare, precum și alte cerințe care trebuie să fie îndeplinite, inclusiv cerințele aferente proximității locurilor de consum și a instalațiilor de producere a energiei. În vederea promovării comunităților de energie din surse regenerabile, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică stabilește în actele sale normative de reglementare drepturile și obligațiile operatorilor de sistem, ale furnizorilor și ale altor participanți pe piețele de energie electrică în ceea ce privește racordarea, măsurarea energiei electrice, facturarea, precum și alte aspecte relevante pentru dezvoltarea, buna funcționare și integrarea comunităților de energie din surse regenerabile pe piețele de energie electrică.”

10. În cuprinsul legii, textul „art. 10” se substituie cu textul „art. 10 alin. (1)”.

Art. II. – (1) Prezenta lege intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora și va aproba Regulamentul cu privire la comunitățile de energie din surse regenerabile și va institui Registrul comunităților de energie din surse regenerabile.

(3) Termenul de 24 de luni stabilit la art. II alin. (15) din

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Nr. 229. Chișinău, 31 iulie 2024.

Legea nr. 331/2023 pentru modificarea Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile se calculează de la data intrării în vigoare a Legii nr. 331/2023.

(4) Prin derogare de la art. 37 alin. (1¹) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, în vederea susținerii eforturilor de dezvoltare a proiectelor de producere a energiei electrice din surse regenerabile în conformitate cu cotele maxime de capacitate aprobate de Guvern și ținând seama de condițiile la care au fost expuși producătorii eligibili al căror statut a fost confirmat în anul 2022, neimputabile acestora, termenul stabilit pentru construirea centralei electrice se prelungește cu 12 luni, care se calculează de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(5) Prin derogare de la art. 37 alin. (3) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, până la expirarea noului termen stabilit conform alin. (4) din prezentul articol, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică nu va retrage statutul de producător eligibil producătorilor al căror statut a fost confirmat în anul 2022.

(6) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, ținând seama de responsabilitățile stabilite la art. 31 din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, va semna cu furnizorul selectat acordul necesar pentru operaționalizarea sistemului informatic/registrului de garanții de origine stabilit pentru părțile contractante ale Comunității Energetice, cu suportul Secretariatului Comunității Energetice.

Igor GROSU